

Liis Varik (Ellert) ja Tiina Vares
MTÜ Kogukonna Hüvanguks nimel

Teie: 20.11.2024

Meie: 31.12.2024 nr 9.1-1.1/24/5180-2

Riiklikust regulatsioonist nutiseadmete keelustamiseks koolides

Austatud Liis Varik ja Tiina Vares

Täname põhjaliku pöördumise eest.

Nõustume pöördumises toodud muredega, et nutiseadmete ülemäärane kasutus kätkeb endas mitmeid riske nii vaimsele kui ka füüsilisele tervisele. Näeme ühiskonnas laiemalt levimas ohtlikke trende, mille raames suureneb nutiseadmet kasutamise aeg ning väheneb muu tegevus sh liikumine.

Oleme koostöös Sotsiaalministeeriumiga uuendamas tervisekaitsenõudeid koolidele ja nende päevakavadele ning selle raames kavandame ka nutiseadmete kasutamise piiritlemist. Vastav määrus saadetakse ka partneritele kooskõlastamiseks ja arvamuse avaldamiseks.

Analüüsidest teiste riikide regulatsioone, samuti senist praktikat, oleme jõudnud tõdemuseni, et üleriiklik ühetaoline keeld poleks asjakohane ja ei aitaks soovitud eesmärki saavutada. Püüdes seada täielikku keeldu ainult koolis, on praktikas seadmete kasutus liikunud ühest ajaaknast teise ja hoopis veelgi suurenenud. Mitme riigi kogemused kinnitavad, et nutiseadmete sh mobiiltelefonide kasutamine on koolides sõltuvalt earühmast mingis mahuasjakohane õppetöö osa ning seega õppetöös vajalik. Meil tuleb arvestada, et tehnoloogiline areng on täiskasvanueas vajaliku toimetulekuvõimekuse sidunud erinevate seadmete kasutamisoskusega – nutiseadmed on inimkonna igapäevase tööelu lahutamatu osa.

Nõustume asjaoluga, et murettekitav osa seadmete kasutusest leiab aset õppetöövälisel ajal ja ka koolist väljas ning vanemad võivad vajada toetust nii koduste reeglite kehtestamisel aga ka enda seadmete kasutamise mahu ja sisu kontrollimisel. Seega seisame me arvatust palju laiema, kultuurilise muutusega seotud probleemi ees.

Kavandame nutiseadmete kasutamise osas kehtestada koolidele kohustuse reguleerida seadmete kasutamine kooli tasemel. Loodame, et akti kehtestamise ajaks on võimalik anda ka tervise seisukohast põhjendatult ohutusse mahtu jäävad soovitud earühmade kaupa. Selle põhjuseks on soov, et koolid töötaksid plaanitavad reeglid läbi oma lapsvanemate, hoolekogu ja pidajaga ning seeläbi tekiks laiapindsem arusaam ja kokkulepe seadmete piiranguteta kasutamise ohtudest.

Olete pöördumises toonud välja ka rea viidetega varustatud väiteid elektromagnetilisest koormusest ja selle mõjudest. Pöördumises toodud arutelu on üldhariduse ja hariduse korraldamise valdkonnas tegelemiseks ettevalmistuse saanud inimeste jaoks üldiselt jälgitav, kuid selle aluseks olevad viidatud teadusartiklid jm algallikad sisaldavad selgelt liiga ulatuslikult eriteadmisi nõudvat infot. Haridus- ja Teadusministeerium ei valda selle valdkonna tippteadmist ning seetõttu on meil keeruline võtta seisukohti väga laia mõjuga, majanduslikult suuri investeeringuid nõudvate ning senist praktikat või infrastruktuuri oluliselt muutvate meetmete asjakohasuses.

Eeltoodut arvestades edastame teie pöördumise koos lisaga Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile seisukoha võtmiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ülle Matsin

üldhariduspoliitika osakonna juhataja

Koopia: Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Jürgen Rakaselg

735 0232

jurgen.rakaselg@hm.ee